

uzavíral smlouvu a podepsal objednávku, kterou nejprve nechtěl učiniti, jen pod podmínkou, že jeho manželka bude s objednávkou souhlasiti, a že mu zástupci žalující strany prohlásili, že mu váhu nebudou posílati, když manželka ji nebude chtít. Že došlo mezi stranami k ujednání, že nemá platiti tato ústně ujednaná podmínka, nebylo žalobkyni ani tvrzeno, neřku-li prokázáno. Za tohoto zjištěného skutkového děje přičilo by se zásadám poctivosti a víry v právním a v obchodním styku, kdyby žalovaný, jemuž se slibovalo splnění této ústně ujednané podmínky, byl v této důvěře zklamán a kdyby se mělo proti němu uplatniti ustanovení objednacího lístku o neplatnosti ústních úmluv, kteréž ustanovení vůbec neujednal a druhou jednající stranou na ně nebyl upozorněn, ačkoliv to v tomto případě vyžadovala poctivost obchodního styku. Taktéž vyžadovala poctivost obchodního styku, by zástupci žalující firmy podmínku žalovaným vyhrazenou, totiž, že manželka jeho objednávku schválí, do objednacího lístku vepsali, což se rovněž nestalo, ačkoli se mělo státi, tím spíše, ani zástupci žalované strany žalovanému výslovně dle zjištění nižších stolic prohlásili, jak uvedeno, že bude této podmínky dbáno. Žalující nemůže míti prospěch z toho, že se zástupci nezachovali, jak měli, jsouce k tomu povinni i proti ní jako své zmocnitelce.

Čís. 11109.

Vklad vnuceného zástavního práva nelze povolit v pořadí poznámky, i když bylo k žádosti připojeno usnesení o poznámce pořadí. Nepodáním opravného prostředku proti usnesení o vkladu zástavního práva, nastává sice formální právní moc zápisu, jež však nezakládá jeho materiální platnost a nebrání právu věřitelů vznést odpor proti onomu zápisu při rozvrhu nejvyššího podání.

Není závady, by k zástavnímu právu, k němuž při rozvrhu nejvyššího podání nebylo lze přihlížeti v přihlášeném poznamenaném pořadí, ježto ho bylo nabyto exekucí, nebylo exekučním soudem přihlíženo v pořadí běžném.

(Rozh. ze dne 20. října 1931, R II 297—299/31.)

Do usnesení rozvrhujícího nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost podala rekurs 1. živnostenská záložna v U. proto, že jí nebyla přikázána pohledávka v poznamenaném pořadí, v němž si vydobyla exekuční zástavní právo, 2. vymáhající věřitelka firma R. a 3. vymáhající věřitelka firma P. proto, že k částečné úhradě pohledávky Františky M-ové přikázán byl v běžném pořadí položka C 12 zbytek nejvyššího podání 3692 Kč 20 hal., ačkoliv pod pol. 12 vloženo jest pro onu pohledávku právo zástavní v pořadí poznámky zamýšlené zápůjčky pod pol. 6 a ačkoliv v běžném pořadí C 12 pro pohledávku Františky M-ové 13.500 Kč právo zástavní vloženo není. **R e k u r s n í s o u d** rekursům nevyhověl. **D ů v o d y:** Z usatnovení § 53 pokud se týče § 56 knih. zákona plyne, že v poznamenaném pořadí může býti zapsáno jen zástavní

právo smluvní, ať již na základě listiny vydané vlastníkem nemovitosti, nebo po případě na základě rozsudku tuto listinu zastupujícího, ale nikoliv zástavní právo exekuční. Zástavní právo rekurentky, o něž jde, a jež si na základě rozsudku ze dne 24. ledna 1931 v poznamenaném pořadí vydobyla, není zástavním právem smluvním, nýbrž exekučním, jak sama stěžovatelka ve stížnosti připouští. Na tom nemění nic okolnost rekurentkou tvrzená, že dlužnice odevzdala stěžovatelce výměr povolující poznámku pořadí zamýšlené zápůjčky a že na základě tohoto výměru a onoho rozsudku bylo vloženo pro její pohledávku zástavní právo exekuční, neboť zapsané právo zástavní zůstane přes to zástavním právem exekučním. Bylo proto toto exekuční právo zástavní v pořadí poznámky zapsáno neprávem a bylo povinností soudu první stolice, jelikož proti přikázání pohledávky v pořadí poznámky vznesen byl odpor (§ 213 ex. ř.), by zkoumal oprávněnost zápisu zástavního práva v požadovaném pořadí (§ 231 ex. ř.). Soud první stolice, shledav, a to podle toho, co uvedeno, správně, že zápis zástavního práva rekurentky v poznamenaném pořadí není po právu, právem pohledávku rekurentky v tomto pořadí nepřikázal (viz sb. nejv. soudu civ. čís. 4152 a 7941). Soud první stolice právem nepřikázal pohledávku hypotekární věřitelky Františky M-ové, zajištěnou zástavním právem pod pol. C 12 v pořadí poznámky pol. C 6, jak tato věřitelka žádala, ježto jde o zástavní právo soudcovské, nikoli smluvní, a jelikož proti přikázání této pohledávky v pořadí poznámky byl podán odpor (§ 53 kn. zákona). Není však důvodu, by tato pohledávka nebyla přikázána v pořadí běžném, jak byla zapsána, to jest pod C 12. Jest sice správné, že pod touto položkou C 12 vloženo bylo právo zástavní pro řečenou pohledávku v pořadí poznámky, leč podle § 95 druhý odstavec knih. zák. jest vzítí zřetel k tomu, že, i když nelze přihlížeti k vloženému právu zástavnímu v pořadí poznámky, jest je považovati za vložené v pořadí běžném, neboť i knihovní soud při správném postupu by byl, zamítnuv žádost o vklad práva zástavního v poznámce pořadí, musil povolit vklad tohoto práva v pořadí běžném (§ 95 knih. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacím rekursům Živnostenské záložny v U., firmy R. a firmy P.

D ů v o d y:

Živnostenská záložna, z. s. s r. o. v U., hájí názor, že jde o vklad smluvního zástavního práva ve smyslu § 53 kn. zák. v doslovu III. dílčí novely obč. zák. (§ 44), ano bylo v poznamenaném pořadí vloženo vnučené zástavní právo nejen na základě rozsudku, nýbrž i na základě přiloženého usnesení o poznámce pořadí, poněvadž prý vlastnice nemovitosti projevila, odevzdavši výměr o poznámce pořadí zástavní věřitelce, vůli, by bylo vloženo zástavní právo v poznamenaném pořadí. Náзору tomu nelze přisvědčiti, neboť, připojí-li žadatel o vklad vykonatelného zástavního práva v poznamenaném pořadí ono usnesení, plní tím jen formální předpis § 56 odstavec první kn. zák., nepředkládá však listinu,

jíž je zapotřebí podle § 451 obč. zák. a §§ 26, 27, 31, 32 kn. zák. ke vkladu smluvního zástavního práva. Právem proto nepřiznaly nižší soudy vykonatelné pohledávce Živnostenské záložny, z. s. s r. o. v U., zapsané pod položkou C 27, pořadí poznamenané pod pol. C 5. Třebaže nebyli všichni zadnější knihovní věřitelé, kteří podali proti žádanému pořadí odpor ve smyslu § 213 ex. ř., dotčení, netýká se to Františky M-ové, která, lépe řečeno nadzástavní věřitelka banka M., by byla bývala v položce C 12 zkrácena o tu část, která by byla bývala přikázána stěžující si záložně. Byla proto Františka M-ová k podání odporu oprávněna a také ho podala. Nelze stěžovatelce přisvědčiti ani v tom, že zadnější knihovní věřitelé vůbec nemohou odporovati předchozímu knihovnímu pořadí, bylo-li pravoplatné již v době, kdy žádali o vklad zástavního práva. Nepodáním opravného prostředku proti usnesení o vkladu zástavního práva nastává sice formální právní moc zápisu, tato nezakládá však jeho materiální platnost a nebrání právu věřitelů při rozvrhu nejvyššího podání, vznést odpor proti onomu zápisu (srovnej rozhodnutí nejv. soudu č. 4152, 7941, 8388 a 9883 sb. n. s.).

Stěžovatelka firma R. a firma P. zastává názor, že nelze podle ustanovení § 95 druhý odstavec kn. zák. povolit vklad exekučního zástavního práva ani v běžném pořadí, bylo-li žádáno o vklad exekučního zástavního práva v poznamenaném pořadí ve smyslu § 53 kn. zák. v doslovu III. dílčí novely k obč. zákonu (§ 44), nýbrž, že takto vložené exekuční zástavní právo jest považovati vůbec za nevložené. Návoru tomu nelze přisvědčiti. Neboť není pochyby o tom, že žádost tohoto způsobu směřuje v své řadě k dosažení vkladu exekučního zástavního práva vůbec a teprve v druhé řadě se domáhá určitého pořadí. Lze proto obě části od sebe oddělit a ve smyslu § 95 druhý odstavec kn. zák. své části vyhovět a druhou část zamítnouti. To se nepřiči ani ustanovení § 96 kn. zák., jež jen praví, že nesmí býti povoleno více nebo něco jiného, než strana žádá (srovnej rozhodnutí čís. 4046 sb. n. s.). Rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 7947 sb. n. s. má jiný podklad. Tam šlo o vklad zástavního náhradního nároku v pořadí hypotekární pohledávky podle § 222 čtvrtý odstavec ex. ř., která již byla vymazána. Podmínkou takového vkladu jest jednak, by v čase rozdělení nejvyššího podání simultánní pohledávka na nemovitosti, jež má poskytnouti náhradu, ještě vázla, jednak, by návrh na vklad byl učiněn před skončením rozdělovacího roku, což plyne z § 229 druhý odstavec ex. ř. Nejsou-li tyto podmínky splněny, nemá zkrácený věřitel vůbec nárok na vklad zástavního práva pro náhradní nárok ani v běžném pořadí a nemůže mít ani hmotný zájem na vkladu v pořadí běžném, an mu sám zákon právo to upírá. V souzeném případě se má věc jinak. Františka M-ové, která zažádala o vklad zástavního práva pro vykonatelnou pohledávku na základě rozsudku z 29. října 1930 v poznamenaném pořadí pol. C 6 a C 12, nezabráňuje zákon, by v případě nepřípustnosti žádaného pořadí nesměla žádati o vklad ani v běžném pořadí a, nevyloučila-li v žádosti výslovně běžné pořadí, nelze z toho usuzovati, že se mlčky (§ 863 obč. zák.) běžného pořadí vzdala. Správně proto přiznaly nižší soudy

pohledávce Františky M-ové běžné pořadí C 12 a příkazy nadzástavní věřitelce bance M. (pod C 22) zbytek nejvyššího podání 3.692 Kč 20 h.

Čís. 11110.

Poživatel domu jest povinen zachovávatí nařízení řádu o zachování čistoty ve městě (o čištění chodníku).

(Rozh. ze dne 20. října 1931, Rv II 768/30.)

Žalobkyně se poranila pádem na neposypaném chodníku před domem, jehož poživatelkou byla žalovaná. Žalobě o náhradu škody bylo oběma nižšími soudy vyhověno. Odvolací soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Nesprávné právní posouzení věci vytýká odvolatelka předem v tom směru, že jest na její straně po jejím názoru nedostatek pasivní legitimace, ana měla žalobkyně svůj nárok uplatňovati proti majitelům domu, k nimž žalovanou nelze počítati. Odvolatelka přezírá, že jest mezi stranami nesporné, že jest doživotní poživatelkou domu, na niž se vztahují ustanovení § 509 a násl. obč. zák., zvláště pak ustanovení § 513 obč. zák., podle něhož jest povinna, by jako dobrý hospodář udržovala služebnou věc ve stavu, v němž ji převzala, a z výnosu opatřovala opravy, doplňky a obnovy. Podstata požívání spočívá právě v tom, že poživatel bere na se břemena na věci váznoucí, a to nejen řádná, nýbrž i mimořádná a také veřejná, pokud jsou kryta výtěžkem, jakož i soukromoprávní, jež v době zřízení požívání již trvala. Z této podstaty požívání vyplývá tudíž přímo povinnost žalované strany v souzeném případě místo majitele nemovitosti starati se o správné plnění nařízení čl. XVI. řádu o zachování čistoty ve městě M. a jest její pasivní legitimaci v tomto sporu považovati za opodstatněnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Soud odvolací neposoudil věc právně mylně, usoudiv, že dovolatelku jako poživatelku domu stihá povinnost zachovávatí předpisy policejního řádu ze dne 1. září 1927 o čištění chodníků. Dovolatelka odkazuje se v té příčině na správné a se zákonem srovnalé důvody napadeného rozsudku, k nimž se podotýká jen toto. Mínění dovolatelky, že poživatel má jen povinnost udržovati podstatu věci a že ho nestihají jiné povinnosti, jest právně mylné; stanoví § 512 obč. zák., že poživatel nese všechna břemena, která na věci vázla v době, kdy bylo požívání povoleno; že tím jest rozuměti i břemena a závazky soukromé i veřejnoprávní, jest obecně uznáváno i právní naukou i právní praxí. Předpisy policejní o čištění chodníků, vydané v zájmu veřejné bezpečnosti, stanoví veřejnoprávní závazky spojené s věcí samou.